

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂESCĂ-CULTUR
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARAD.

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 an . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

No.10.305/1938.

„Cu adevărat, mare este taina Creștinătății...”

ANDREI

din mila lui Dumnezeu dreptcredinciosul Episcop al Eparhiei Aradului, Ienopolei și Hălmagiului, precum și al părților anexate din Banatul-Timișan.

Iubitului cler și popor din această de Dumnezeu păzită eparhie, dar și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos, împreună cu salutarea Noastră arhierescă.

„Cu adevărat mare este taina creștinătății: Dumnezeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, s'a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, s'a înălțat întru mărire”. (I. Tim. 3 v. 16).

Iubiți credincioși,

A doua minune mare, ce s'a petrecut după facerea lumii, este Intruparea Fiului lui Dumnezeu, adică Nașterea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos din Fecioara Maria.

Dacă a fost o minune crearea: soarelui, a lunii, a stelelor și a tot ce împodobește lumea cea văzută, tot atât de mare minune a fost și **mântuirea** neamului omenesc, — adică deslegarea lui din blestemul cel de demult, împăcarea lui cu Dumnezeu și scăparea lui din pierzarea cea veșnică, — lucrare săvârșită de Fiul lui Dumnezeu. Cu drept cuvânt mântuirea poate fi numită a doua creare a omului, iar Iisus Hristos este al doilea Adam, din care ne naștem, acum nu spre moarte, ci spre viața cea veșnică.

Deși fiecare zi este făcută de Dumnezeu, totuși se cuvine ca în ziua cea aleasă dintre celelalte zile, a Nașterii lui Hristos, să ne bucurăm, pentru că în ziua aceasta Satana și-a pierdut stăpânirea, iar lumea a dobândit mântuirea.

Ce poate fi mai de folos astăzi pentru noi creștinii, decât a ne adânci cu gândul în cele

petrecute pentru mântuirea noastră, căutând răspuns la aceste două întrebări:

Ce înseamnă a fi creștin? și

Ce trebuie să vedem în fiecare Crăciun?

Eu rog pe Dumnezeu Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înțelepciunii și al descoperirii, spre cunoștința Lui, și să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeți care este nădejdea la care v-a chemat, care este bogăția slavei moștenirii lui, păstrată sfinților, și care este mărimea cea prea înaltă a puterii lui întru noi cari credem¹⁾.

Iubiți credincioși,

Numirea de „**creștin**” vine dela numele lui Hristos și înseamnă **om îmbrăcat în Hristos**, după cum zice apostolul Pavel: „Câți întru Hristos v'ați botezat, în Hristos v'ați îmbrăcat²⁾”. Botezul este a doua naștere, o naștere nu din trup ci din duh. După cum aerul pătrunde în orice loc deschis, așa și Duhul lui Dumnezeu umple sufletul celui botezat. Trupul creștinului se face o biserică a lui Dumnezeu³⁾.

Cel botezat a îmbrăcat haina cea albă a nevinovăției, este un **om nou**⁴⁾, **chemat la o**

¹⁾ Ef. s. I v. 17 19 — ²⁾ Gal. 3 v. 27. — ³⁾ II. Cor. 6 v. 16. — ⁴⁾ Efes. 4 v. 24.

viață sfântă¹⁾) așa cum a fost viața Mântuitorului nostru.

Creștinul este *al lui Hristos*, care l-a răscumpărat cu scump sângele Său. Hristos este *Domnul nostru*²⁾. Deaceia zice apostolul Pavel: „Fie că trăim fie că murim — suntem ai Domnului³⁾”, iar la Sfânta Liturghie făgăduim ca „toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”.

Prin botez omul se altoește în trupul lui Hristos (care este Biserica), se înfrățește cu El, făcându-se *fiu al lui Dumnezeu*. Omul se face părtaș de această înfiere a sa de către Dumnezeu nu prin nașterea trupească, ci prin credința în Iisus Hristos, unul-născut Fiu al lui Dumnezeu⁴⁾. „Și pentru că sunteți fii, trimis-a Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile voastre, care strigă: (Avva) *Părinte*. Astfel dar, nu mai ești rob ci fiu, iar de ești fiu: și *moștenitor* — prin harul lui Dumnezeu⁵⁾. Cu ochii ațintiți spre această moștenire cerească, apostolul Pavel exclamă: „Cele ce ochiul n'a văzut și urechea n'a auzit și la inima omului nu s'a suit, acestea le-a gătit Dumnezeu pentru cei ce-L iubesc⁶⁾”, deaceia „socotesc că durerile ceasului de față nu pot să stea în cumpănă cu mărirea care va să se arate pentru noi⁷⁾”. Iar apostolul Ioan zice: „Iubiților, acum suntem fii ai lui Dumnezeu, și ce vom fi nu s'a arătat până acum. Ci știm că atunci când El se va arăta, fi-vom asemenea Lui, fiindcă îl vom vedea precum este⁸⁾”.

Creștinul, în sufletul căruia viază Hristos, nu mai este un strein în lume, ci *cetățean al cerului*, „împreună cetățean cu sfinții și casnic al lui Dumnezeu⁹⁾” căci „cetățenia noastră este în ceruri, de unde și așteptăm cu stăruință ca Mântuitor, pe Domnul Iisus Hristos, care va schimba la înfățișare trupul smereniei noastre, într-o asemănarea trupului mării Sale¹⁰⁾”.

Creștinul este un *om duhovnițesc*¹¹⁾ adică viața lui este luminată și călăuzită de Sfântul Duh. Dacă trăim după duh — zice un părinte bisericesc — ne legăm de îngeri, iar dacă evițuim după trup ne scoborim la treapta dobitoacelor. (Fer. Augustin). Creștinul are ochii, gândirea și inima pururea îndreptate spre cer, unde este patria și comoara lui¹²⁾. Prin credință creștinul gustă acum aici pe pământ bucuriile cele nădăjduite, și are dovada celor nevăzute¹³⁾. El știe că „dacă pământea sa lui locuință, în trupul acesta, se va desface, are în ceruri clădire de la Dumnezeu, *casă veșnică*, nefăcută de mână¹⁴⁾”,

căci nu avem aici cetate stătătoare ci o călăm pe cea ce va să fie¹⁵⁾”.

Numele de creștin mai înseamnă și *pur-tător de cruce*. Mântuitorul a zis: „Celce vrea să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze Mie¹⁶⁾”. Pe crucea creștinului stă scris: încredere în Dumnezeu, care ni este Tată, răbdare fără de cârtire în suferințe, și nădejdea răsplătirii cerești.

Creștinul *are pace cu Dumnezeu* prin Iisus Hristos, și se laudă în nădejdea slavei ce-l așteaptă în apropierea lui Dumnezeu. Și nu numai atât, ci el se și „laudă întru necazuri, știind că necazul răbdare lucrează, iar răbdarea curățire, iar curățirea nădejde, iar nădejdea nu dă de rușine¹⁷⁾”.

Creștinul este un *ostaș*¹⁸⁾, un luptător neobosit, care nu se luptă pentru a dobândi o cunună trecătoare ci una care nu se vestejește și care este viața cea veșnică¹⁹⁾. El este pururea treaz, priveghind în rugăciune, până la venirea Domnului său²⁰⁾.

Scos de către Hristos din întunecul neștiinței și al păcatului la lumina cunoștinței lui Dumnezeu și a adevărului, creștinul este un *„fiu al luminei”*²¹⁾, o „cetate ce stă deasupra muntelui” și o „făclie în stăpîn, ce luminează tuturor celor ce sunt în casă²²⁾”. El mai este și *sarea pământului*²³⁾ care păzește lumea de stricăciunea păcatului.

Dar nu e de ajuns numai a ne numi creștini. Este nevrednic de acest nume celce nu urmează pe Hristos. Căci ce folos este a te numi ceea ce nu ești și a purta numele altuia? Dacă simți o mândrie a te numi creștin, împlinește ceea ce îți cere creștinismul și atunci vei fi vrednic de acest nume.

Creștin adevărat este acela care: se poartă cu milostivire față de toți; pe care nu-l smintește nici o ocară; care simte durerea aproapelui la fel ca a sa; care nu vrea să fie preamărit de către oameni, ci caută să strălucească înaintea lui Dumnezeu și a îngerilor; care nu se lipește de cele pământești, pentru că să fie părtaș de cele cerești; care nu îngăduie ca cel slab și sărac să fie apăsător; care ajută pe cel părăsit; care plânge cu ceice plâng și care pot spune, împreună cu apostolul Pavel: Cine este slab și eu să nu mă simt slab cu el²⁴⁾”.

Toate le avem în Hristos. De vrei vindecarea ranelor, El este doftor; de ești cuprins de ferbințele patimilor, El este fântână cu apa cea răcoritoare; de gemi de nedreptate, El este dreapta; de ai lipsă de ajutor, El îți întinde

¹⁾ I. Cor. 1 v. 2. — ²⁾ I. Cor. 6 v. 20. Rom. 1 v. 2. —

³⁾ Rom. 14 v. 8. — ⁴⁾ Ioan 1 v. 12. — ⁵⁾ Gal. 4 v. 6-7. —

⁶⁾ I. Cor. 2 v. 9. — ⁷⁾ Rom. 8 v. 18. — ⁸⁾ I. Ioan 3 v. 2. —

⁹⁾ Efes. 2 v. 19. — ¹⁰⁾ Filip 3 v. 20-21. — ¹¹⁾ I. Cor. 2 v. 15.

¹²⁾ Mat. 6 v. 21. — ¹³⁾ Evrei 11 v. 1. ¹⁴⁾ II. Cor. 5 v. 1. —

¹⁵⁾ Evrei 13 v. 14.

¹⁶⁾ Mat. 16 v. 24. — ¹⁷⁾ Rom. 5 v. 1-5. ¹⁸⁾ II. Tim. 2 v.

3-4. — ¹⁹⁾ I. Cor. 9 v. 25. — ²⁰⁾ Mat. 24 v. 42. ²¹⁾ Efes. 5 v. 9.

— ²²⁾ Mat. 5 v. 13-14. — ²³⁾ Fer. Augustin.

mâna; dacă ți-e frică de moarte, El este viața; de fugi de întunec, El este lumina; de cauți cerul, El este calea; de ești flămând, El este hrana¹⁾.

În creștinism omul află deslegare la toate întrebările ce chinuesc sufletul celui necredincios, despre: păcat, suferință, moarte și înviere, fiindcă Hristos este „calea, adevărul și viața”²⁾. Calea creștinului este luminată de învățătura și viața Mântuitorului. În calea vieții creștinul nu merge singur și fără de ajutor. Hristos, apostolii, sfinții și mucenicii Lui îl însoțesc cu pilda vieții lor. El călătorește în societatea lor spre viața cea veșnică. Biserica, această corabie a lui Noe, îl primește în sânul ei și-l povățuește dela naștere până la moarte. Harul divin, puterea lui Dumnezeu cea nevăzută, pe care-l primim în cele 7 taine, ne sprijinește și ajută în toate clipele vieții noastre.

Aceasta este lucrarea de *mântuire*, săvârșită prin Intruparea Fiului lui Dumnezeu, cea de a doua minune după facerea lumii.

„Întru nimeni altul nu este mântuire, căci nu este subț cer nici un alt nume, dat nouă oamenilor, întru care să ne mântuim”³⁾.

Iubiți credincioși,

Prin venirea în lume a Mântuitorului, omul a cunoscut pe Dumnezeu așa cum El este, pentru că Hristos-Domnul „este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut”⁴⁾ întru care „locuiește toată plinirea Dumnezeirei trupește”⁵⁾.

Am cunoscut pe Dumnezeu, nu ca pre un stăpân aspru și răzbunător, ci ca pre un *Tată* iubitor și milostiv, spre care cu îndrăznire să alergăm. El n'a trimis ca Mântuitor și Răscum-părător al nostru pe vre-un înger, ci pe unicul Său Fiu, care a venit în lume în chipul unui copil nevinovat. Dacă în facerea lumii omul cunoaște puterea, înțelepciunea și bunătatea lui Dumnezeu, apoi în lucrarea de mântuire noi vedem marea milostivire și nemărginita Lui iubire pentru neamul omenesc.

La Nașterea Domnului cerul se apleacă pentru ca să ridice la sine pământul. „Hristos s'a făcut om, pentru ca omul să se facă Dumnezeu”⁶⁾, adică să facă pe om „părtaș la firea cea dumnezeiască”⁷⁾. Prin aceea că Fiul lui Dumnezeu a luat trup omenesc, El a sfințit trupul nostru, făcându-l vrednic de a fi părtaș la mărirea cea nesfârșită din cer.

Hristos, Fiul lui Dumnezeu, — precum însuși spunea, — a venit în lume ca să cheme pre cel păcătos la pocăință⁸⁾, să aducă pre fiul

cel rătăcit la casa tatălui său și să ne curețe haina cea albă a botezului, pregătindu-ne din ea haină de nuntă⁹⁾ pentru ospățul ceresc al Tatălui Său.

Chemarea pe care Hristos a adus-o lumii este o chemare la cele de sus¹⁰⁾, o aducere aminte de Tatăl nostru cel din cer, de împărăția Lui și de legile ei. Omul nu poate răspunde prin altceva la această chemare decât prin *pocăință*, fiindcă aceasta singură este dovada dragostei lui față de Dumnezeu. Pentru a mântui pre om, Dumnezeu cere ca la dragostea Lui omul să răspundă tot cu dragoste, iar la chemarea Lui cu întoarcere din calea păcatului.

Fiecare Crăciun este o chemare a lui Dumnezeu, trimisă lumii prin Fiul Său, de a se împăca cu El. Hristos vine în lume an de an, nu numai pentru a însoți la această împăcare pre cei nou-născuți, ci și pentru a mișca inimile celor ce trăesc încă în dușmănie cu Dumnezeu.

Creștine, nu sta nepăsător! Dacă nu ai izbutit încă să afli calea păcii, iați acum Fiul lui Dumnezeu vine să te însoțească. Impacă-te cu Dumnezeu, cu aproapele tău și cu tine însuși. Cât de îngrozitor este gândul că Dumnezeu cel atotputernic vine să-și cerceteze moștenirea, iar omul cel împietrit nu grăbește spre pace, ci rămâne cu ghimpele urii în inimă. Oare cântarea îngerească, ce răsună în jurul tău, vestind: „Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoire”¹¹⁾ să nu fi pătruns la urechile tale? Nu vezi cum natura se pregătește să aștearnă haina albă a zăpezii peste pământ, iar soarele să risipească întunerecul lung al nopții? Crăciunul te cheamă la o viață nouă.

Este sărbătoarea iubirii și a păcii. La lumina acestui praznic creștinul cunoaște, că lumea și mântuirea omenească au izvorit din marea iubire a lui Dumnezeu, care susține toate. Nașterea lui Hristos, repetată an de an, ne mai spune, că dragostea lui Dumnezeu veghează neîncetat deasupra noastră.

Cunoscând acestea, bucuria zilei să umplă sufletele voastre, iar „pacea lui Hristos întru care ați fost chemați, să stăpânească inimile voastre”¹²⁾.

Binecuvântarea Domnului să fie cu voi cu toți.

Dat în reședința Noastră episcopescă din Arad, la praznicul Nașterii Domnului din anul 1938.

Al vostru iubitor părinte sufletesc:

† ANDREI
Episcop.

¹⁾ Sf. Ambrozie. — ²⁾ Ioan 14 v. 6. — ³⁾ F. Ap. 4 v. 12. ⁴⁾ Col. 1 v. 15. — ⁵⁾ Col. 2 v. 9. — ⁶⁾ Sf. Atanasie cel Mare. ⁷⁾ II. Petru 1 v. 4. — ⁸⁾ Mat. 9 v. 13.

⁹⁾ Mat. 22 v. 11. — ¹⁰⁾ Col. 3 v. 1-2 — ¹¹⁾ Luca 2. v. 14. — ¹²⁾ Col. 3 v. 15.

Acum proorocia proorocilor vine să se plinească...*)

Acum proorocia proorocilor vine să se plinească, care cu taină se grăește: Și tu Vifleeme, pământul Iudei, nici cum nu vei fi mai mic între Domni, mai înainte gătind peștera; că din tine va eși mie după trup povățuitor neamurilor din curata Fecioară, Hristos Dumnezeu, care va paște pre poporul Său noul Israil; toți să-l dăm slavă.

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu! În Vifleem auzi astăzi dela cei fără de trupuri, pacea Celui bine a voit a fi pe pământ. Acum Fecioara este mai desfătată decât cerurile, că a răsărit lumină celor întunecați; și pre cel smeriți i-a înălțat, pe ceie cântau cu îngerii, Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu.

Scrisu-s'au oarecând cu bătrânul Iosif, în Vifleem, Maria, ca ceea din sămânța lui David, purtând în pânțele nașterea cea fără sămânță. Și a sosit vremea nașterii; și nici un loc nu era de sălășuire; ci, peștera, ca un palat frumos, împărătesei s'a arătat. Hristos se naște ca să ridice chipul cel mai înainte căzut.

Să se bucure Cerul, să se veselească pământul, că s'a născut pe pământ Mielul lui Dumnezeu, dând mântuire lumii!

Vifleeme, gătește-te; bine te împodobește, iesle; peșteră, primește; Adevărul a venit, umbra a trecut; și Dumnezeu, oamenilor din Fecioară S'a arătat, închipuindu-se ca și noi, îndumnezeind trupul. Pentru aceasta Adam se innoește, împreună cu Eva strigând: Pe pământ buna voință s'a arătat, ca să mântuiască neamul nostru.

Astăzi se naște din Fecioară, Celace are în mână toată făptura; cu scutece, ca un prunc, se înfașe Dumnezeu Celce din fire este nepipăit. În iesle se culcă Celce a întărit Cerurile de demult, întru început; din pept cu lapte se hrănește Celce a plouat în pustie mană poporul. Pre maghi chlamă Mirele Bisericii; darurile acestora le primește Fiul Fecioarei.

*) Texte din cântările de Nașterea Domnului.

Ceva despre Sfinții din Pateric și învățătura lor

— Pagini din Mistica Orientului creștin ortodox —

De Mihail Wieder

Patericul este o carte ce cuprinde fragmente biografice și maxime de ale Sfinților Bătrâni, redată într-o formă originală, simplă, în stilul pur ortodox creștin.

Sub cuvintele „stilul ortodox creștin” înțelegem descrierea experiențelor religioase, pe linia siguranței și autenticității, având la bază credința pură, întărită de revelații clare. Sub credința pură iară înțelegem un creștinism dezvoltat în cadrele Tradiției primilor creștini, fiind păzită și plămădită în sufletul aleșilor lui Hristos, departe de orice influență și amestec lumesc.

În Pateric creștinul ortodox găsește o călăuză bună și precisă în drumul vieții lui creștinești. Pentru cele mai grele probleme religioase, individuale și sociale, se găsesc acolo răspunsuri răspicite, clare cari

Dănuiesc îngerii toți în Ceruri, și se bucură astăzi și saltează toată făptura, pentru Domnul Mântuitorul Celce s'a născut în Vifleem; că a încetat toată înșelăciunea Idolească și împărăteșta Hristos în veci.

Auzi, Cerule, și ascultă, pământule, să se clătească temeliele, să ia cutremur cele dedesupt. Că Dumnezeu și Ziditorul în zidire trupească S'a îmbrăcat; și Celce cu mână tare a zidit făptura, din pânțele zidirii se vede. O adâncul bogăției, și al înțelepciunii, și al științei lui Dumnezeu! Cât sunt de neajunse judecățile Lui, și neurmăte căile Lui!

Mai înainte de nașterea Ta văzând taina, Doamne, cu cutremur oștile îngeresti s'au spăimântat, căci ca un prunc mic a fi ai binevoit, cela ce Cerul l-ai împodobit cu stele; și în ieslea dobitoacelor Te-ai culcat, Celace ții cu mână toate marginile pământului. Că cu o rândulală ca aceasta s'a cunoscut milostivirea Ta, Hristoase; mare este mila Ta, slavă Ție!

August singur stăpânind pe pământ, mulțimea stăpânirii oamenilor a încetat; și Tu, intrupându-Te din Cea Curată, mulțimea dumnezeilor Idolești s'a surpat. Supt o împărăție lumească cetățile erau; și într-o stăpânire a Dumnezeirii neamurile au crezut. Scrisu-s'au porocurile cu poruna Kesarului; scrisu-ne-am credincioșii cu numele Dumnezeului nostru Celui ce Te ai intrupat. Mare este mila Ta, Doamne, slavă Ție!

Când, în vremea venirii Tale pe pământ, întâia scrisoare a lumii s'a făcut, atuncea ai voit a se scrie numele oamenilor, cari cred nașterii Tale. Pentru aceea, o poruncă, ca aceasta, dela Kesarul s'a strigat. Că s'a înouit veșnică împărăția Ta cea fără început. Pentru aceea și noi aducem Ție, în loc de dar de bani, bogăția Theologiei ortodoxe, lui Dumnezeu și Mântuitorul sufletelor noastre.

Împărăția Ta, Hristoase Dumnezeule, împărăția tuturor veacurilor, și Stăpânirea Ta întru tot neamul și neamul, Celce Te-ai intrupat din Duhul Sfânt, și din pururea fecioara Maria Te ai făcut om. Lumină ni-a strălucit nouă, Hristoase Dumnezeule, venirea Ta

întră în inimă, pentru că sunt izvorite, ieșite din inimă „Orice lucru au grăit, din lucru și din adevăr au grăit” sau „Cuvintele Sfinților au putere, pentru că s'au grăit de cel ce erau în lucruri” (Pag. 48).

Forța graului este după măsura forței sufletului. „Cu cuvântul lui Dumnezeu s'au făcut cerurile”, Sfinții împărtășii de puterea Dumnezească fac minuni cu cuvântul. Duhul se păstrează în literele scrise ale cuvintelor rostite cu Duh Citindu-le, cititorul unește sufletul său cu al autorului. Acesta însă numai citindu-le, nu cercetând și filosofând cu și în ele. Scolastica e copilul catolicismului. Un bătrân spunea: „Vorba cea multă, de iscodire pentru Dumnezeire, și celirea cea cu multă cercare a cuvintelor celor pentru credință, acelea usucă lacrimile și gonesc umilința de la om; iar tu, fiule, citește viețile și graiurile sfinților, prea cuvioșilor părinți, și acelea îți vor lumina sufletul tău” (Pag. 386). Prin iscodire și cercetare, ai pornit în întâmpinarea Duhului, cu ceva străin, cu rațiunea. Prin citirea simplă, însă, te-ai încredințat Duhului, Duhurile iară se înțeleg.

Al credință? Du-te citește Patericul și ți se va

lumina cea din lumină, strălucirea Tatălui; toată făptura ai luminat, toată suflarea Te laudă pre Tine chipul Slavei Tatălui. Celace ești și mai înainte ai fost și ai strălucit din Fecioară, Dumnezeule, miluește-ne pe noi.

*

În taină Te-ai născut în peșteră, ci Cerul pre Tine tuturor Te-a arătat, puind înainte steaua ca o gură, Mântuitorule. Și pre maghi i-a adus Tie, cari Ti-s'au închinat cu credință, cu cari împreună miluește-ne pre noi.

Răsărit-ai, Hristoase, din Fecioară, Soarele Dreptății cel înfelegator; și steaua Te-a arătat încăput în peșteră, pre Tine cel neincăput. Pre maghi i-ai îndreptat spre închinarea Ta, cu cari împreună Te slăvim, Dătătorule de viață, slavă Tie!

Ce vom aduce Tie, Hristoase, că Te-ai arătat pre pământ ca un om pentru noi? Că fie care din făpturile cele făcute de Tine, mulțumită aduc Tie: Ingerii laudă, cerurile steaua, maghi daruri, păstorii minunea, pustiul eslea; iar noi (aducem) pe Maica Fecioară. Dumnezeule Celace ești mai înainte de veci, miluește-ne pre noi.

Ce Te vom chema, o, Ceeace ești plină de Dar?! Ceriu? că ai răsărit Soarele Dreptății. Raiu? că ai odrăslit floarea nestrucăciunii. Fecioară? că ai rămas nestrucată. Maică Curată? că ai avut, în sfintele Tale brați, Fiu pe Dumnezeu, tuturor. Pre acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

*

Că nu avem îndrăzneală pentru multe păcatele noastre, Tu pre Celce s'a născut din Tine roagă-L, Născătoare de Dumnezeu Fecioară, că mult poate rugăciunea Maicii spre îmbănzirea Stăpânului. Nu trece cu vedere rugăciunile păcătoșilor, Prea Curată; că milostiv este, și poate să mântuiască Celce a primit a pătimi pentru noi.

adăuga. Nu-o ai? Patericui îi va ajula s'o câștigi. Vieața, faptele, vorbele Sfinților, sunt o cheazășie și o verificare a religiei. O religie fără Sfinți este începutul unei revelații fără continuare, este o revelație pierdută în depărtare... Sfinții mențin puterea Dumnezeescă, supranaturală, aci pe pământ, în mijlocul legilor cosmologice, confirmând prin asta valoarea omului ca alesul creațiunii.

Patericul cuprinde învățături, îndrumări pur creștinești, pentru diferite împrejurări, diferite caractere, pentru monahi ca și pentru laici, cari doresc să ducă un trai după placul lui Dumnezeu. Cine vrea să cunoască spiritul ortodox creștin, acela să citească Patericul, în toată vieața lui. Ortodoxia nu este un fel de gândire, o filosofie, ci un sistem de trăire. Religiozitatea ortodoxă este experiența vieții în Duhul lui Hristos. Sfinții din Pateric nu ne duc în ceruri prin himere și prin fantozii metafizice; ci prin osteneala trupească, prin smerenie, prin purificarea și curățirea de păcate, ei ne fac accesibili Divinității în mod real. „A spus oarecarele din Părinți, că s'a întâlnit odată oarecine cu Avva Siluan, văzându-i obrazul și trupul strălucind

Sărbătorirea de 70 ani ai Patriarhului României.

Sâmbătă în 10 Decembrie a.c., la Patriarhia noastră a avut o rară și tot pe atât de importantă sărbătoare bisericească: prăznuirea a șapte decenii de viață a Prea Fericei Sale Patriarhului nostru *Miron*.

Sărbarea a avut următoarea desfășurare: După obișnuita rugăciune de mulțumită la catedrala patriarhală, unde au slujit trei arhierii, în asistența a foarte multor persoane din Cler și din mireni, lumea prezentă la serviciul religios s'a retras în sala patriarhală. Acolo I. P. Sf. Sa mitropolitul *Nicodim* al Moldovei L-a felicitat pe I. P. Sf. Patriarh, în numele Sfântului Sinod și a Bisericii întregi. După ce într'un ales limbaj a relevat fapte marcante și vrednicii alese din viața sărbătoritului, I. P. Sf. orator l-a prezentat o medalie de aur, bătută în amintirea sărbătorii. Cu o cale l-a dăruit I. P. Sf. Sale icoana Maicii Domnului, care celui de acum mitropolit al Moldovei îi fusese făcută dar la prima sa slugire la Mănăstirea Noului-Neamț; și totodată icoana Sfântului Gheorghe, patronul catedralei mitropolitane din Iași și al Moldovei.

S'au mai rostit și alte cuvinte calde, de omagiu și recunoștință din partea P. Sf. Sale Arhierul *Veniamin* Pocitan-Ploesteanul, P. Sf. Sa Episcopul *Tit* al Hotinului, P. C. Preot *Petre Vintilescu*, decanul Facultății de Teologie.

Tuturora li-a răspuns I. P. Sf. Sa Patriarhul, cu simțire și căldură, rugând pe Dumnezeu să-l stele într'ajutor și pe mai departe, în slugirea Bisericii și Neamului dimpreună cu toți ceice l-au pricnuit bucuria acestui praznic,

ca ai unui Inger" (Pag. 226). La întrebarea unui frate: Cari sunt cele înalte? Avva Pimen răspunde: Îndreptarea de sine (Pag 184). Ortodoxia este o realitate trăită. Dumnezeu nu ne-a chemat la el în ceruri, ci a venit la noi pre pământ. Dumnezeu sălășluiește în noi, aici, dacă ne curățim trupul de patimi.

Iată, cum o explică aceasta și Avva Longhin: Femeea atunci cunoaște că a zămislit, când i-se va opri sângele. Așa dar și sufletul, atunci cunoaște că a primit Duh Sfânt, când i-se vor opri palimele cele ce curg jos dintr'ânsul. Iar câtă vreme petrece întrânsele cum poate să se mărească în deșert, că acum este fără patmă? „Dă sânge și ia Duh" (Pag. 134).

Sălășluirea aceasta nu se dobândește prin mijloace cabalistice, magice, prin concentrarea creierului și încordarea nervilor. Sfinții ortodocși nu caută desfătări spirituale în vedenii, ei nu se socotesc vrednici de ele. Simnele supranaturale, arătările n'au caracter de confirmarea gradului de sfințenie a Sfinților, ci a milosteniei cereștii, de a îndruma și de a lumina pe ceice îl caută pe Dumnezeu cu credință și adevăr... Când Diavolul se arată, în chip de Inger luminat, unui frate,

de pe urma căruia se simte și mai întărit sufletește.

Ne alăturăm, din tot sufletul, la toate bunele urări de această prăznuire, care a primit expresiune și printr'un volum comemorativ, publicat în cinstea Prea Fericirei Sale Patriarhului, de către comitetul aranjator al acestei serbări.

Corpul lui Hristos—Corpul lui Moisi

— Meditație pentru ziua sf. arhid. Ștefan —

De: Pr. Petru Bogdan

Martiriul sfântului arhidiacon Ștefan, primul cleric mort pentru Hristos, se leagă, ca prima verigă în lanțul iubirii creștine, ca prima piatră la temelie ce are Golgota în capul unghiului, de Jerifa lui Iisus.

Precum Mântuitorul a cerut, murind, iertare pentru ucigași, așa și următorul Lui, Sf. Ștefan, ingenuchind, a cerut cu ultimele cuvinte iertare pentru cei ce l'ucideau cu pietre: „Doamne, nu le socoti acest păcat“. Și grăind acestea a adormit.

Cea din urmă piatră, aruncată cu toată setea de răzbunare a unei Legi ce se încăpățina să persiste, i-a înecat în sânge șurul lung al cuvintelor de iertare ce-i izvorau din gura sfântă.

Dar, mai apoi, izvorul nesecat al iertării a inundat lumea... până la o vreme.

Iertarea a învins, căci ea e dragoste, e viață, pe când setea de răzbunare e moarte (I. Io. 3-4).

Lumina clară a zilei Testamentului Nou a alungat roșța zorilor Vechiului Testament.

zicând: Eu sunt Cavril și sânt trimis la tine să-ți aduc ție o veste bună, fratele răspunde: Caută că vei fi trimis la alții, căci eu sânt păcătos și nu sânt vrednic să văd inger (Pag. 325).

Sfinții ortodocși sânt sfinți în măsura smereniei lor, adică în măsura în care sânt conștienți de păcătoșenia lor. „Deprinzându-te cu gândul, că ești mai necredincios, mai licălos și mai păcătos de cât toți oamenii, așa va sălășlui și vieții în tine Sf. Duh. (Pag. 256)

În Biserica Ortodoxă nu avem Icoane de sfinți cu pruncul în brațe; asta ar însemna a scoate în relief o conștințire, o afirmare a persoanei lor și acesta nu se poate aci pe pământ. Sfinții noștri ne sânt înfășișaji totdeauna cu crucea în mână. Răstignirea aceasta este sensul vieții noastre aci pe pământ, pentru că să ne învrednicim de înviere pe lumea cealaltă. Răstignire înseamnă a uni voința noastră cu voința lui Dumnezeu, adică de a executa Voința Lui. Învierea, iarăși, înseamnă a înțelege aceasta voință, un lucru imposibil în lumea aceasta, fiindcă nu este dată nouă chea

Corpul lui Moisi — Biserica T. V. — a fost umbrat de corpul lui Hristos — Biserica T. N., și a trecut umbra legii...

Umbra numai evidențiază conturul luminii. Chiar cel mai neînsemnat membru al corpului lui Hristos este superior și celuia mai însemnat membru al corpului lui Moisi (Mat. 11.11), pentru că corpul lui Moisi trăia prin spiritul răsbunării, pe când corpul lui Hristos viază prin spiritul iertării.

În T. V., până și Iahve — Dumnezeu e înfășișat ca răzbunător, „aprins de mânie“, trimițând „urglea lui cea mare“ peste oameni (Zah. 1.15). Împăratul David, de ura lui Saul, îl agiăește în spiritul Legii Vechi: „Judece, dar, Domnul între mine și între tine și să răsbune împotriva ta Domnul pentru mine, dar mâna mea nu va fi asupra ta“ (I Sam 24.13). Apoi așa zisii Psalmi de blestem, chiar dacă nu blastămă, cer ca Dumnezeu să răsplătească nedreptatea, și nu iertare pentru cel nedrepti.

Pentru a pune în plină lumină superioritatea legii noi față de cea veche, să așezăm în față două persoane din cele două Legi: pe sf. Ștefan, un membru al preoției T. N. cu Zaharia, din preoția lui Aaron. Ștefan a fost ucis cu petre afară din cetate; Zaharia, ucis cu pietre în curtea casei Domnului, între templu și altar (II Paralip. 24.20sq). Totuși ultimele lor cuvinte, ca o pecete a Legii pe care o reprezentau, se deosebesc mult. Cuvintele din urmă ale lui Zaharia sânt pline de spiritul T. V... El zicea, murind: „Domnul să vadă și să facă dreptate“. Iar Ștefan zicea: „Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta“. Unul cere răzbunarea morții lui; celălalt, iertare pentru omoriturii lui.

pentru aceasta poartă. Marelui Antonie, purtător de Duh, — despre care se zicea, că cele ce se făceau în lume și cele ce aveau să vie, la vestea, — când caută să pătrundă în adâncul judecăților lui Dumnezeu, i-se răspunde din cer: Antonie, ia aminte de tine, că acestea sânt judecăți ale lui Dumnezeu și nu-ți este ție de folos a le ști (Pag. 12).

Sfinții nu vorbesc mult. Vorbirea este oglinda îndoielilor și a scepticismului. Sfinții sânt categorici, imperativi, Dumnezeu nu este o problemă, ci soluția. Ușa împărăției lui Dumnezeu, e strâmtă; aci nu este loc pentru cotituri și ocoliri, linia e dreaptă și sigură. Pe Dumnezeu trebuie să-L trăiești, adică să-L iubești. Atât! Ajuns la atât, și-se descopere o lume nouă, lumea Sfinților, unde omul se îndumnezeiește, căpălând alte dorinți, lucruri ascunse, neînțelese pentru noi.

(Va urma)

Iată, ce înseamnă a fi membru al Corpului lui Hristos! Membrele corpului lui Moisi, cereau răzbunare — e adevărat, dreptă, — iar membrele Corpului lui Hristos cer iertare, fie și celorce greșesc contra dreptății. Deaceia ei trăesc veșnic, pe când chiar și cei mai mari filii ai T. V. ar fi rămas acoperiți cu vălul greu al morții, dacă Mântuitorul n'ar fi rostit numele lor și dacă izvorul limpede al iertării, ce izvorește dela picioarele crucii, n'ar fi atins și existența lor, ca viață să aibă..

Din acest izvor, avem, oare, noi cei de azi măcar o picătură, în inimă? Noi, Preoții, cari continuăm jertfa iertării, am fost, oare, cuprinși, duși de tainica putere a acestui curent al iertării ce curge prin Biserica păstorită de noi?

Să ne mărginim, oare, numai la principiul utilitarist numit „regula de aur”: Nu face ce nu vrei să ți facă altul. Dar, aceasta și păgânii o țin. „Regula de aur”, însă, se frânge în fața cuvintelor lui Iisus: „Iar Eu vă zic vouă: iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvântați pe cei ce vă blastămă, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi și rugați-vă pentru cei ce vă vatămă și vă prigonesc...” (Mt. 5, 44).

Aceasta e regula de aur a Creștinismului, care întunecă tot ce s'a exprimat vreodată, ca atitudine în viață. Aceasta este jugul lin al lui Hristos, fără de care Preoția lui Iisus ar cădea pe planul inferior și trecător al Preoției lui Aaron. Iar mânia dintre noi ne face membre ale corpului lui Moisi, ca și pe Zaharia, care a murit cerând răzbunare.

Și Ștefan a făcut parte din cler; dar n'a cerut dreptate, ci milă.

Fața lui, „luminoasă ca a unui înger”, să însenineze și fețele noastre umbrite...

Să-l urmărim pilda de supremă iertare...

La ziua Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos

de Pr. A. Cuznețov

Astăzi e zi de bucurie pentru întreaga Creștinătate. Deci, putem să afirmăm, că ea e universală. Credem, că nu se găsește nici un colțisor de pe fața pământului, unde astăzi să nu aibă loc sincera manifestare a acestei bucurii.

Cu toată puterea ei, totuși, ușor putem să desprindem o oarecare notă disonantă, provenită din uitarea sau neînțelegerea cauzelor, care alimentează buna dispoziție a sufletului nostru în această zi, când bucuria noastră, așa de evident, se deplasează mai mult pe alt teren, pe cel material.

Deci nu e fără folos să ne oprim asupra întrebării: De ce și cum ne bucurăm astăzi?

Sfânta noastră Biserică prăznuiește astăzi înce-

putul operei de mântuire a neamului omenesc, când Fiul lui Dumnezeu, pogorât din Cer pe pământ și întrupat dela Duhul sfânt și din Maria Fecloara, s'a născut ca om.

Dar, pentru ce Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu s'a pogorât din Cer?

— Ca să ne ridice la Cer și să ne facă moșteni al împărăției Cerului. Iată deci cauza principală a bucuriei noastre de azi. Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, a venit din Cer, pe pământ, ca să ne conducă la Cer.

Ah, Cerul! Cerul este locașul fericirii, nu numai pentru puterile cerești, ci și pentru noi, care fericire însă, mai înainte era așa de puțin cunoscută nouă.

Cărțile sfinte, ca și istoria omenirii, ne sunt mărtore: cât de dureroasă, cât de ucigătoare a fost neștiința aceasta pentru neamul omenesc! În clipele amare, pe cari din belșug ni le oferă viața pământească, în momentele de totală desneajde, unde poate să caute omul odihna sufletului său? Ca și atunci, când moartea nemiloasă ni rupe firul vieții, în clipele de despărțire pentru totdeauna de al tăl, unde ai putut să câștigi mângăierea? Insași viața, ar avea ea, oare, vre-un sens, dacă s'ar sfârși și ea deodată cu existența ta pământească?

Mai bine să nu fi, mai bine să nu trăiești! Ce bucurie este aceasta, dacă și ea dispăre cu tine pentru totdeauna? Atunci mai logic să nu fie nici bucurie...

Dar, Nașterea Mântuitorului înlătură astfel de gânduri cari n'au loc în ființa noastră. Acum avem Cerul, locașul de mângăiere și fericire, unde putem să ne ridicăm deasupra greutateților și desertăciunilor vieții acestela; unde sufletul nostru găsește odihnă, iar inima pace. A cum avem viața veșnică, unde vom trăi o viață nouă și nedespărțită, cu Creatorul nostru.

Dar de unde știm noi de toate acestea? Cine ni-a spus că este viață veșnică? Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu. Altuia n'am fi crezut; dar Lui n'am putut să nu credem, pentru că El a venit de acolo, din Cer. Altul n'ar fi putut să ne convingă așa ca El; și în cuvântul Lui nici n'am putea să ne îndoim, pentru că El este Adevărul cel veșnic. El este însuși Dumnezeu.

Iată, deci nu putem să nu ne bucurăm astăzi, în ziua în care Fiul lui Dumnezeu, pogorât din Ceruri, prin nașterea Sa ni-a descoperit patria cerească, locașul fericirii, al îngerilor, și al sfinților.

E drept că, și fără Iisus Hristos, am putea cunoaște această țară, dar numai atunci când trupul — locaș al sufletului, și care de obicei împiedecă vederea împărăției Cerurilor — dispăre.

Nu mai la nimicirea trupului, la moarte dispar și piedecile de a vedea dincolo de mormânt. Dar vai! atunci am putea să vedem lumea dreptilor, pentru ca apoi să nu o vedem mai mult; atunci în clipele de despărțire de viața pământească ne-am da seama: pentru care fericire ne-a creat Dumnezeu? dar tot atunci am ști, că nu putem să intrăm în aceea fericire. O! atunci cunoașterea aceasta pentru neamul omenesc ar fi mai de nesuportat decât însuși neștiința; lumina aceasta ar fi mai ucigătoare decât însuși întunerecul.

Iar acum, cu venirea lui Iisus Hristos pe pământ, nu avem de ce să ne înfricoșăm, pentru că El nu numai ni-a spus că există Cerul și viața veșnică, dar ni-a arătat și calea pentru a ajunge în patria cerească;

ni-a dat și mijloacele ca să devenim moștenii ai vieții veșnice.

Ce ne desparte de Cer? Ce ne împiedecă să gustăm plăcerea vieții veșnice? Păcatele noastre!

Dar Iisus Hristos, acum, ni-a dat putința de a ne elibera de ele; acum noi leșim din bala botezului, curățăm de întinărirea păcatului. El și-a vărsat pe urmă scump Sângele Său pentru noi, ca să ne deschidă porțile Cerului.

Deci nu mai avem temelie să ne îndoim pe putința intrării noastre în împărăția cerească. Pentru că pentru acest Cer suntem răscumpărați cu sângele Celui ce s'a pogorât din Cer.

După toate acestea, oare, putem să ne bucurăm astăzi, în ziua în care s'a pus începutul mântuirii noastre?...

Astfel cugetând astăzi asupra venirii Mântuitorului nostru pe pământ, vom fi părtași la bucuria cea mai curată, care vine la noi și ni-se îmbie să o sălășluim în inima noastră.

Bucuria aceasta, curată și sfântă, va copleși, va curăți și va sfinți și bucuriile noastre pământești, cari astăzi le gustăm.

Da, până când suntem aici pe pământ avem nevoie și de bucuriile pământești, pe cari sfânta Biserică nu le oprește și nu le osândeste. Numai cât ele să nu predominie în noi bucuriile sufletului nostru.

Deci, cugetând în adevărata cauză a bucuriilor noastre de astăzi, vom înlesni, ca în sufletul și în inima noastră să se sălășluiească bucuria de cele cerești.

Text biblic pentru Nașterea Domnului

de Pr. Il. V. F.

Fecioara... va naște fiu și vor chema numele lui Emanuil, ce se tâlcuește: Cu noi este Dumnezeu (Isaia 7,13).

În versul acesta se cuprinde o proorocie despre nașterea Domnului, făcută de profetul Isaia.

Înainte de a se întâmpla cu opt veacuri, proorocul Isaia a văzut și a vestit nașterea lui Iisus din fecioara Maria. Când profeția s'a împlinit, atunci ea din nou s'a repetat și sa confirmat: „Iar acestea toate s'au făcut ca să se îplinească ceea ce s'a zis dela Domnul prin proorocul ce zice: Iată, fecioara în pântece va avea și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuil, ce se tâlcuește: Cu noi Dumnezeu” (Matei 1,22).

Este aci o dovadă—una dintre cele multe—despre Dumnezeirea Mântuitorului și deci a Creștinismului, cu neputință de răsturnat: proorocia, darul vederii și a vestirii peste veacuri a întâmplărilor ce vor să fie.

Numele ce se dă aci lui Iisus este Emanuil, ce se tâlcuește: Cu noi e Dumnezeu în

chip de om, Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu cu noi, — Emanuil. Și cum străbunii noștri, din vechime, își cântau legile, așa și noi, cântăm cele mai înalte învățături și idealuri creștinești și naționale, între cari se numără și: Cu noi este Dumnezeu.

Printr'o fericită alegere „Straja Țării” a împrumutat acest vers din Scripturile și din cântările noastre sfinte și l-a dat străjerilor, ca model de cântare religioasă. El se cântă totdeauna cu multă plăcere, pentru înțelesul lui adânc creștinesc și românesc, dar mai ales acum, când așteptăm:

Nașterea lui Hristos

Să ne fie de folos.

Nașterea Domnului

De: Prof. Constantin Rudneanu

Sfânta naștere a Domnului nostru Iisus Hristos este prilejul cel mai minunat de meditație. Meditație îndelungată, fiindcă evenimentul istoric al nașterii sfinte e unic în lume.

Istoria sfântă e bogată în fapte, — fapte petrecute aveau în mijlocul unei lumi, care era îndoelnică. Îndoiala a fost alungată de atâtea semne prevestitoare de mărire și lumină cerească.

Planul divin a fost astfel stabilit, ca Fiul lui Dumnezeu să se nască în Vitleemul Iudeii, într'o iesle umilă, înconjurat fiind de Mama Sa, de Iosif, de păstorii de prin prejur și de ingeri. Acolo s'a întâlnit umilința și cu nevinovăția; și de atunci s'a sălășluit dragostea și bunăînvoirea între oameni.

Pe firmamentul ceresc a apărut semnul prevestitor al biruinții creștine, steaua cea luminoasă; ea strălucea mai cu intensitate, luminând pe ceie se întunecaseră de păcat...

Și din Orientul îndepărtat, din țările cu o străveche civilizație, civilizație milenară, de acolo de unde străbătuse lumina călăuzitoare de gânduri mărețe, s'au trezit la o nouă viață înțelepții Persiei — Magii au înțeles misterul divin, coborât în lume.

Adâncimea filosofiei lor a fost absorbită de dorința vie, de a se închina Stăpânului Lumii, care era „lumina cunoștinței”. Și „cunoștința” a venit deodată cu nașterea lui Iisus Hristos; deodată cu nașterea divină încetează și filosofia lumii antice; și omul, îngreunat de păcatul vremii, a început să cunoască calea mântuirii și a fericirii veșnice.

Înțelepții Orientului, deși au văzut steaua misterioasă, totuși n'au știut precis locul, unde

s'a născut noul Rege al Iudeilor; de aceea s'au dus la Ierusalim, capitala regatului iudaic, pentruca să ia informații precise. Și intenția lor curată a fost desvăluită înaintea curții regale; „Irod însă a fost neliniștit și cu el în-treg Ierusalimul“.

Neliniștea este caracteristica omului chinat de gânduri grozave; și „bătrânul despot“ tremura, fiindu-i frică de viață și de pierderea tronului, iar poporul aștepta împlinirea profetiilor mesianice și avea presimțirea uciderii copiilor nevinovați.

Magii au părăsit „orașul sfânt“, înaintând spre Vitleem. Călăuza lor de mai înainte strălucia și pe mai departe. Sf. evanghelist Luca ne spune, că „Iisus s'a născut într'o iesle“, iar sfântul Mathei ne vorbește despre o casă; probabil Iosif, care era un strein, a putut să câștige o locuință mai bună.

Și magii l-au găsit pe Iisus, — atunci cunoștința lumescă s'a prosternat în fața cunoștinței divine; și prin aceasta, problema mult discutată a vechilor filosofi a fost rezolvată.

Ieslea din Vitleem, este interpretarea cea mai justă a cunoașterii lumii divine; — fără de ea omenirea ar fi tânjit în mizerie.

Nașterea divină, întruparea lui Iisus Hristos este începutul lumii nouă.

Dumnezeu, văzându-l pe om în păcat, a trimis pe unicul Său Fiul în lume și astfel Dumnezeu s'a făcut om și a devenit „martirul uman,“ pentruca să-l descopere calea mântuirii și a fericirii veșnice.

„In toate zilele...“

— Meditație —

de Pr. Gh. Perva

Consider sfintele praznice, pe lângă alle înțeleșuri și scopuri pe cari le au, și ca niște asalluri victorioase asupra sufletelor. Rar suflet care să nu se schimbe, măcar pe câteva clipe, cu prilejul lor. Te îndușezi privind oamenii — bieții oameni, cari, orice s'ar spune, lucrează, obosesc pentru câștigarea pâinii celei de toate zilele. Te îndușezi, zic, văzându-l cum se întrec, să sublinieze cu roșul osteneților bune, zilele de praznice din marele calendar: Viața.

Biserica își are rolul important cu fiecare sărbătoare. Dacă nu și-ar menține acest rol, ar fi dușman omenirii. Și iată, de ce.

Omul, înocmai ca și lucrurile cari îl înconjoară, e pândit de periciune, mistuit de „rugină“. Membranele contractează: anchiloză, inteligența: rufina, voința: moleșirea etc. Acestea toate, trebuiesc preîntâmpinate, tratate. Nimeni nu-i la adăpost. De aceea sunt necesare zilele de mare curățire sufletească.

Dar să mă îndreptez: Să nu fie încurajat cel care găsește o sumedenie de pretexte, pentru a nu se ocupa de rufina sufletească, spre a nu se gândi la Dumnezeu și la suflet, decât numai la Sfintele sărbători. Nu. Ca să nu ne acopere rufina, ca să nu ne

poaiă nimeni scrie, cu degetul, sentința de moarte pe capul acoperit de praf, trebuie îngrijire zilnică. Să ne desmorțim, să ne scuturăm, să ne prăfuim, cum am zice. Nimeni n-ar putea să se laude, că-i perlat mai mult decât pentru o zi.

Înocmai ce oșlași zeloși, cari nu suferă nici cea mai mică pată pe luciul armelor lor, creștinul să fie gata a repara în el până și cea mai mică știrbire morală. În felul acesta, în mod natural, creștinul va trebui să fie creștin de fiecare zi.

Ce viteaz ar fi acela, și cum n'ar fi oare doborât, dacă el, numai la zile dinainte fixale, s'ar putea lupta și apăra! *Ce creștin ar fi acela, care numai la sărbători își poate dovedi destoinicia de creștin?*

Se spune, că vestitul pictor francez Gustav Doré, voindu într'o zi să treacă granița în patria sa și aflându-se cu acele pierdute, fu condus înaintea ofițerului vămii, care-i zice: „Dacă spui că ești celebrul artist Doré, de a cărui nume toți am auzit, iată un creion și o hârtie și dovedește-ți identitatea prin vreo ș hîță oare care“. După câteva clipe, ofițerul foarte mișcat, admiră pe petecul de hârtie tocmai scena ce se petrecea între el și pictor, în biroul vămii „Treceți, Domnule“ zise el, plin de admirație. „Sunteți într'adevăr, artistul Doré; numai el e în stare să facă aceasta“.

Ca și acest prudent șef de vamă, lumea are tot dreptul să creadă, că numelui de creștin trebuie să-i corespundă o moralitate neîndoioasă și de orice clipă.

Oricum, frațele meu, sfânta Biserica se bucură că vii la masa îmbelșugată a praznicei or, îmbrăcat în toată strălucirea creștinătății tale. Că o mai ai măcar la zile mari această haină duhovnicească. Ar vrea însă, ca mâine, când multe își vor părea desfermecate, să n'o mai împături și să n'o așezi sub lacăt, în dulapul uitării.

Taina Betleemului...

De Pr. Teodor Sărac Fughlu — Bihor

S'au scurs aproape două milenii, de când Betleemul fu împărțit de minunea nașterii lui Iisus. Dumnezeu, cel atotputernic și iubitor de oameni, trimise în lume pe Fiul Său, ca să ridice pe om din întunerecul păcatelor și din „umbra morții“. Fiul Său, Unul-Născut din veci, a luat chip de om, născându-se din Fecioara Maria... Prin cea dintâi femeie, Eva, venise păcatul în lume; iar prin Fecioara Maria a venit „darul și izbăvirea“. Prin cel dintâi om, Adam, s'a născut neamul omenesc; iar prin Iisus, al doilea Adam, s'a renăscut omenirea, la o viață mai bună, mai ideală.

Taina aceasta este mare și de mîntea omului necuprinsă... Dumnezeu a creat pe om și apoi însuși Dumnezeu ia chip de om... Creatorul a luat chipul creaturei, pentru a o ridica din noroiul decaderței spirituale... O, minune cerească!... Cum a încăput Nemărginitul în mărginit, Dumnezeirea în omenire?!... Cum a născut fecioară fără bărbat și după naștere iarăși a rămas fecioară?!... Ci Dumnezeu „bruind

rândulala firii", a căutat să-și aducă la îndeplinire planul Său dumnezeesc, pentru mântuirea neamului omenesc.

După căderea primilor oameni, Dumnezeu a făgăduit trimiterea unui „Mântuitor“, care să „sdrobiască capul șarpelui“... Prezis și de profeți, El s'a și născut, din neamul lui David, la plinirea vremii, în Betleemul Iudeei.

Soarele se lăsase spre orizont, vopsind cerul în roșu ca sângele... Discu-l măreț se cufunda încetul cu încetul în marea Apusului, trimițându-și palidele-l raze, cu lumini de ochi înlăcrimați, asupra stâncilor pustii și colinelor sterpe ale Palestinei...

Aspra poiuncă a Cesarului, de a se scrie fiecare, făcea pe toți ca să alerge spre orașul de care aparțineau... Obosiți, cu inima palpitană și cu greul unui drum lung în spate, Fecioara Maria și cu bătrânul Iosif se apropiară și ei de cetatea Betleemului, unde trebuiau să se înscrie...

Soarele tocmai se ascundea după orizontul catifelat în cărămiziu, și vălul întunecului își lăsa posomorirea asupra văzduhului turburat... Iosif și cu Maria au ajuns în oraș, dar nu mai era loc de găzduit. Unul om fiindu-i milă de Fecioara însărcinată, îi dă singurul loc ce-i mai rămăsese: staulul vitelor...

...În tăcerea nopții înrouate, o lumină prea strălucitoare anunță săvârșirea unei minuni... O stea luminoasă se arată pe cer, în timp ce glasuri îngerești se aud, zicând: „Mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoie“... Păstorii cari erau pe câmp cu oile, văzând steaua și auzind glasurile cerești, s'au sperlat și au alergat la locul minunii... În staulul, peste care strălucea steaua și cântau Ingerii, Fecioara, cu micul Copilaș, zâmbea mulțumită căci simțea mântuirea întregii lumi, în Fiul său cel dumnezeesc. Închinarea ce-i făcuseră păstorii și apoi cei trei magi din părțile răsăritului, îi întărise această credință...

Un apus și un răsărit stau față în față... Apusul unei zile trecute și răsăritul „Soarelui dreptății“; apusul unei lumi păcătoase și răsăritul unei lumi ideale... Odată cu apusul soarelui, răsare lumii Soarele cel nespus, lumina cea nestinsă, Făcătorul a toate și Mântuitorul...

Mesia cel mult așteptat, regele cel mult dorit, a născut... Dar El nu s'a născut pe haine împărătești, nici în palate somptuoase, ci în staulul vitelor, culcat în ieslea dobitoacelor; și nu pentru a împărăți o lume pământească, ci una cerească.

Minunea minunilor!.. Cel mai mare decât toți regii și împărații, nu se naște ca un rege sau împărat; și nici n'are de scop a nimici împărățiile și stăpânirile, ci se naște ca cel mai de pe urmă muritor; și, în locul certei și răsunării, El aduce blândețea, iubirea, împăcarea.

...O, Taină mare și necuprinsă!.. Isvor de mângâiere, har de mântuire, belșug de fericire, învrednicește-ne și pe noi a ne putea renaște sufletește, spre o viață mai bună, mai ideală!..

Despre ce să predicăm ?

1 Ianuarie 1938. Duminică înainte de Botez. Anul nou. „Gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui. Orice prăpastie se va umplea și orice munte și orice deal se va pleca; cele strămbe se vor face drepte și cele colțuroase, căi netede“. (Isaia 40₃₋₄. Luca 3₄₋₅)

Aceste sunt memorabilele cuvinte de profetică chemare, rostite de Isaia și Ioan, pentru transformarea sufletelor în vederea arătării Mântuitorului. Le vom desvolta pe rând, frază cu frază.

1. „Gătiți calea..“ dela suflet la Dumnezeu, sau a lui Dumnezeu spre suflet. Îndreptarul unic este viața harică. Construirea acestui drum spre acela care însuși este „calea, adevărul și viața“ este de o imperativă actualitate.

2. „Orice prăpastie se va umplea...“ De sigur ne gândim aci, la prăpastiile păcatelor, a poftelor, a patimilor, a tuturor răutăților, cari trebuie umplute cu roadele masive ale credinței, renunțării, altruismului și voinței de bine.

3. „Orice munte și orice deal se va pleca...“ Orice rău trebuie nimic din rădăcină.

Orice pom se taie din rădăcină și se aruncă în foc. (Luca 3₉). Muntele cu vârfuri multe ale egoismului, al fățărniciei, al materialismului, al credinței, trebuie tăiat și scăzut cu sapa smereniei.

4. „Cele strămbe vor fi căi drepte“. Să lăsăm la o parte toate căile ascunse, întortochiate și încrucișate. Minciuna, fățărnicia, bătaia de joc, viclenia, înșelăciunea; toate să le scoatem din viața noastră personală, socială, economică, financiară, culturală, politică, națională și internațională. Să îndreptăm totul în lumina adevărului večnic, propovădit de Hristos Domnul și Biserica întemeiată de dănsul.

5. „Cele colțuroase, căi netede...“ Din sânul omenirii trebuie să dispară odată pentru totdeauna, invidia și răutatea, brutalitatea și violența. În mic și mare în individ și omenire trebuie să se sălășuiască dragostea. Dragostea lui Hristos sălășluită între noi va fi aceea, care singură va putea netezi căile vieții neamului omenesc, înlăturând toate colțurile și ascunzăturile vătămătoare ale neînțelegerilor.

Numai în felul acesta, printr-o profundă primenire sufletească, va putea vedea făptura mântuitorului lui Dumnezeu. (Luca 3₆. Isaia 40₅)

Cele de până aci se vor putea pune în legătură cu sărbătorirea omului nou, arătând că numai legea Domnului întărește sufletele ea singură fiind desăvâr-

șită. Invățătura Lui este adevărată, ea înțelepțește pe cel neștiutor. (Ps. 18₇₋₁₀)

„Zua spune slava Domnului altel zile și noaptea o vestește nopții următoare“. (Ps. 18₂)

Făcând o reprimire asupra primejdiilor trecute, petrecute în special în timpul anului trecut, cari mai dăinuie și azi, și privind la cele viitoare, tot creștinul va simți că trebuie să se supună cu smerenie atotputerniciei lui Dumnezeu. (Dan. 4₃₁₋₃₂ Isala 40₁₃₋₁₈ Iov 9₁₂₋₁₃)

Cu cât e mai mare uitarea de Dumnezeu din partea oamenilor, cu atât este mai aspră aducerea aminte din partea lui Dumnezeu. Dacă azi, timpurile sunt grele și necazurile vieții mari, să ne întrebăm oare nu sunt tot atât de mari și vinovate, uitările de Dumnezeu ale lumii de azi?

Omul încrezut în puterile sale și care-și pune toată nădejdea în cele trecătoare și vremelnice pentru a-și îndrepta privirea spre ceriu, trebuie să simtă pământul cutremurându-se sub picioare.

Noi am simțit acest cutremur în anul ce trece. Să scoatem deci învățămintele folositoare pentru suflet din întâmplările trecute și ridicând ochii spre ceruri să ne punem toată nădejdea de viitor în Dumnezeu, care are vremile și anii și a Sa stăpânire.

Cronică

Primul episcop al reinviatelor episcopilor maramurășeni, P. Sf. Sa Dr. Vasile Stan a primit Vinerea trecută, investitura regulată obișnuită. Cortegiul a pornit de la Patriarhie, la ora 11.45, spre Palatul regal, unde — în Sala Tronului — a avut loc actul de investire, cu ceremonialul obișnuit. Aici, după citirea — prin ministrul Cultelor P. Sf. episcop Nicolae Colan — a decretului regal, a urmat cuvântul noului episcop și răspunsul Majestății Sale Regelui nostru. Amândouă cuvântările le vom publica, pentru frumusețea și importanța lor românească, în proximitul număr. Cu prilejul investiturii s'a făcut să fie de față și o delegație de trei înși, președintele secretarului și casierul Asociației „A. Șaguna“, cari i-au înfățișat P. Sf. Sale arările de bine a Clerului ardelean, din care pleacă P. S. Sa, fără de a rupe legăturile sufletesti de până aci.

Îi urăm P. Sf. Sale și de la acest loc: Viață lungă și bogată în înfăptuiri pentru Ortodoxie și Neam, în Țara Voevozilor noștri de odinioară.

Intru mulți ani!

„Frontul Renașterii Naționale“ este numirea organizației politice, unica admisă, de a se constitui și funcționa în întreg cuprinsul țării, pentru a închege, într-o singură organizație toate forțele naționale. El are de scop „mobilizarea conștiinței naționale în vederea întreprinderii unei acțiuni solidare și unitare românești, de apărarea și propășirea Patriei și de consolidarea Statului“. Mulți fruntași politici de seamă s'au înscris

în „front“ din primele ceasuri după publicarea decretului-lege și între ei, mulți ardeleni. Fie în ceas bun! Numai de s'ar înțelege și aceea, cu „frontul renașterii naționale“, pentru a-și putea realiza din pînă scopul, mai cere și reînchegarea frontului sufletec religios.

Catedrala ortodoxă, ridicată în Berlin — este un eveniment ce poate avea mari și bune urmări. Rușii emigranți și așezați în capitala Germaniei, au obținut dela Statul german un teren convenabil și 30.000 de mărci, ajutor de construcție, pe lângă ce s'a putut câștiga din altă parte. Astfel, catedrala, isprăvită, a și fost sfințită și dată destinației sale, în vara trecută. De atunci, coreligionarii noștri ruși au temeiul de mare bucurie duhovnicească. Iar poporul german, care a asistat prin numeroși reprezentanți la actul sfințirii ca și la alte slugiri liturgice de mai apoi, pot vedea un nou — pentru ei — ipostas de Biserică, ce le devine tot mai simpatică, prin misticismul și formele vii, liturgice, ale ortodoxiei. Cineva, umbrit prin Germania, ne spunea în anii trecuți, că încă atunci daduse de protestanți germani, cari slugeau după ritual ortodox, așa de drag lor. Iar din latură politică a lucrurilor, regimul german n'are nici un temei de teamă de vr'o subverziune din partea Bisericii ortodoxe de pe teritoriul lui.

Informațiuni

Hristos s'a născut! Cu acest salut de bucurie pentru marele praznic al Nașterii Domnului, ne adresăm și noi cititorilor și colaboratorilor noștri, făcându-le urările cele mai bune.

Meditații religioase. Pentru pregătirea sufletescă a intelectualilor noștri din Arad pentru praznicul Nașterii Domnului, s'a ținut și anul acesta o serie de 5 meditații religioase, în sala cea mare dela Internatul diecezan de fete. Părintele Ilarion V. Felea a vorbit frumos, instructiv și binepregătit despre: Conștiință, Libertate, Virtute, Suferință și Fericire, luminând fiecare subiect prin prizma doctrinei creștine. Meditațiile s'au ținut în fiecare Sâmbătă (19, 26 Nov. 3, 10, 17 Dec.) între orele 6-7 seara.

Servicii divine speciale, pe durata postului Nașterii Domnului și din acest an, s'au ținut atât în catedrala din Arad cât și în celelalte biserici din eparhia Aradului. În fiecare Mercuri și Vineri seara, între orele 6-7, Mercuria s'a făcut Paraclisul Maicii Domnului, iar Vineria: Acatistul Domnului nostru Iisus Hristos.

C. Sa Păr. Viorel Mihuișu, capelan protopesc în Arad, în baza hotărârii unanime a Consiliului parohial din Arad, aprobată de autoritatea eparhială a fost promovat la postul de paroh, devenit vacant prin alegerea P. C. S. Părintelui paroh Florea Coșdreașu de protopop. Noul paroh al Aradului, care — o spunem, ca să se știe și aceasta — este colaboratorul nostru la rubrica „Ce să predicăm?“, îi adăugăm toate bunele urări.

† Advocatul Dr. Aurel Grozda din Buteni, care de câțiva ani își purta suferința trupeză cu

creștinească răbdare, și-a încheiat cursul vieții pământești, în vârstă de 62 ani, la 13 Dec., fiind împărțat și cu Sf. Cum necătura; iar în 15 Dec. a fost înmormântat în Arad. Român bun, cu temperament de lup-tător — care a și activat frumos pentru drepturile românești — și în aceeași vreme, membru în repetite rânduri în „sinodul” eparhial de pe vremuri, — prin moartea sa, lasă regrete sincere, ca și pilda unei vieți trăite cinstit, în familia sa și în rosturile neamului său. Biserica, al cărei slugitor credincios a fost în viața ei reprezentativă, ca și în protopopiatul și comunitatea din care a făcut parte ca bun credincios, îl însoțește, pe ultimul drum, cu ale ei rugăciuni: ca Domnul să-l odihnească împreună cu aleștii și dreptii Săi.

In vecl pomenirea lui.

Reuniunea de Cântări „Doina-Crișanei, din Arad, a dat Marcuri în 21 Dec., un *Concert de colinde*, sub înaltul patronaj al P. Sf. Sale Părintelui Episcop Andrei, cu următorul program: 1. Gh. Dima: O ce veste minunată, — 2. Tr. Lugojan: a) Trei sinoare, b) Colo'n valea Galiei, c) Ciucur verde, — 3. E. Monția: Steaua sus răsare; — 4. Brahms: Cântec de leagăn (religios); — 5. E. Monția: a) Sfânta draga Duminecă, b) Doamne Iisuse Hristoase, c) Culcă-Te împărat Ceresc; — 6. T. Popovici: Praznic luminos; — 7. E. Monția: Pe cel deal; — 8. Gh. Cucu: Sus boeri; — 9. T. Popovici: Flori daiba; 10. E. Monția: Sus la poarta raiului, 11. J. Hübsch: Imnul regal. — Iar la jumătatea programei, dna Irina Rusu a executat canto cu acompaniament de piano. Corul a fost condus de d. prof. Sever Ageu.

Din partea noastră adăugăm, pe cât ni îngăduie timpul și spațiul coloanelor, că am avut, în general, de a face cu o producție binereușită, spre lauda tuturor ostănititorilor cu acest prilej. De aceea ne alăturăm bucuroși sentimentului de mulțumire al publicului asistent, care, de data aceasta, s'a prezentat la concertul de colinzi, în număr mai frumos decât anul trecut.

La Consistorul mitropolitan, care de curând a pierdut un distins preot și slugitor al său în persoana protopopului *Trăian Petrișor*, care fusese consilier și referent mitropolitan, s'a făcut, în sesiunea de curând trecută, alegerea la postul vacant. Celca a intrunit încrederea celor în drept a fost P. C. Sa Părintele *Emilian Cloran*, protopopul Sibiului, un preot cu alese calități, totodată și președinte al Secției Sibiu din Asociația Clerului nostru. Suntem în drept să nădăjduim și în noua sa slugire cele mai frumoase rezultate.

Cele zece procente asupra salariilor preoțești dela 1 Dec. 1918 până la 1 Ianuarie 1930, cari trebuiau reținute și vărsate la Casa generală a Penziilor, în sumă de 20 milioane Lei, a fost luată de pe umerii preoției ortodoxe și ai celei unite. I. P. Sf. Păr. Arhiepiscop și mitropolit *Nicolae* a intervenit în cauză la d. Ministru *Mircea Cancicov*, care le-a luat asupra Statului. Din „comunicatul” oficial, publicat în „Telegraful Român”, aflăm și aceea, că dl. Ministru al Finanțelor a intervenit la Casa generală de Penziuni, ca de urgență să se lea măsuri, ca drepturile preoților și funcționarilor bisericești să fie achitate la timp și integral. — Bine înțeles, ne alăturăm și noi bucuriei generale și actului de grațitudine către I. P. Sf. Sa Părintele mitropolit și către dl. Ministru *Mircea*

Cancicov, pentru această mare binefacere, ce vine ca un prețios „dar de Crăciun”.

Asociația „Andrei Șaguna” a Clerului ortodox român din Ardeal, cămunică: Delegația de trei, compusă din Președintele Dr. Gh. Ciuhandu, Prof. Consilier *Virgil Nistor* și Preot *Ioan Bănda*, trimisă de Congresul Preoțesc din Timișoara, s'a înfățișat la București în zilele de 13—16 Decembrie a. c., prezentându-se în prim loc Prea Fericitei Sale I. P. Sfințitului *Patriarh Miron*, pentru a-i exprima omagiul, din prilejul celor 70 ani de viață, înmânându-l cu o cale Memoriile Clerului adresate Patriarhului, Consiliului de Miniștri și Consiliului Central Bisericesc, totodată rugându-L de părintesc sprijin.

De asemenea s'a înfățișat delegația la P. Sfințitul Episcopul *Nicolae Colan*, Ministru al Cultelor și Artelor și la dl. *Mircea Cancicov*, titularul Ministerului Finanțelor, căruia i s'au exprimat mulțumirile Clerului pentru îmbunătățirile de până aci și i s'a arătat situația de acum a Clerului și Bisericii ortodoxe române.

În toate locurile, delegația a fost primită cu bunăvoință, rămânând ca ea să prezinte d. lui Ministru al Finanțelor un memoriu cu unele concretizări, menite a ușura situația preoților, protopopilor și cea a Consilierilor bisericești.

Delegația a avut și bunul prilej de a asista și la actul de investitură Regală a P. Sfințitei Sale Episcopului Dr. *Vasile Stan* al Maramurășului, căruia i s'au făcut cele mai bune urări în numele Clerului ardelean.

Comitetul Asociației.

Redacțional: *Regretăm că, publicând material de mai nainte primit, nu putem publica tot ce ni-s'a trimis de Crăciun.*

Concurs

În conformitate cu rezoluțiunea Venerabilului Consiliu Eparhial ort. român Nr. 944—1938 pentru îndeplinirea parohiei *Hodoș* se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul oficial „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu această parohie sunt:

1. Sesiunea parohială de 32 jugere.
2. Stolele legale.
3. Intregirea salariului dela stat.
4. Locuință în edificiul primăriei.

Parohia e de cl. II-a și dela recurenți se cere asemenea calificăție.

Alesul va suporta toate impozitele după beneficiul său și va catehiza la școala primară fără altă remunerație.

Recurenții conf. comunicatului Nr. 2334 - 938 din „Biserica și Școala” Nr. 14 a. c. vor cere aprobarea prealabilă a P. S. Părintelui Episcop eparhial *Andrei* pentru a putea concura, iar cererea de concurs, cu toate actele, o vor înainta Consiliului Eparhial Arad și vor cere aprobarea protopopului domiciliat în Receaș pentru a se putea prezenta în sf. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Hodoș, la 4 Decembrie 1938.

ss. *Romul Popovici*   ss. *Florea R. Stancliu*
preot-președinte   not. cons. par.

În înțelegere cu: ss. *Iosif Goanță* protopop, Receaș.